

جنگ روانی

تبلیغات و شایعه

جنگ روانی از کارآمدترین، پویاترین و
خطرناکترین جنگها شمرده می شود زیرا اندیشه،
بینش، عقل و در نهایت رفتار نیروهای درگیر و
یا مخاطبان را مورد هدف قرار می دهد.

مارشال دوگل ژنرال فرانسوی می گوید:

برای آنکه دولتی در جنگ پیروز شود می بایست جنگ روانی را قبل از حرکت نیروهایش به سمت میدان نبرد آغاز کند و تا اتمام عملیات رزمی، برای پشتیبانی نیروهایش بدان ادامه دهد.

سن تزو، اندیشمند نظامی چینی ۵ قرن پیش از میلاد برای از بین بردن روحیه دشمن و چیرگی بر آنها به روشهای:

✓ غافلگیری

✓ ایجاد سر و صدا

✓ پخش شایعه

✓ خیانت در مقامات بالا

✓ و ترور

اشاره می کند.

برخی اقدامات ایدایی دشمنان اسلام و سران قریش در زمان پیامبر اکرم (ص):

- تمسخر و استهزاء
- شکنجه
- آزار و اذیت
- تهدید و ایجاد رعب و وحشت
- نشر اکاذیب و شایعه پراکنی

امروزه جنگ روانی یکی از اهداف استعمار نو
(نئو کلیانیسم) می باشد.

پیتر واتسون، جامعه شناس انگلیسی در کتاب
«تشنج افکار» می نویسد:

فقط در ماه مه ۱۹۶۸ سیصد میلیون جزوه جنگ
روانی روی سر مردم ویتنام ریخته شد.

تعریف جنگ روانی

صلاح نصر، نویسنده مصری معتقد است: جنگ روانی همان جنگ کلمه و عقیده است؛ خواه به صورت مخفی، خواه به صورت آشکار، شفاهی یا کتبی.

اساساً سلاحی است که به انسان و عقل او توجه دارد و هرگاه امکان برقراری ارتباط عاطفی با مخاطب را داشته باشد می تواند به اعماق او نفوذ کند.

عناصر جنگ روانی

با توجه به تعریف جنگ روانی، مهمترین عناصر آن را می توان به شرح زیر طبقه بندی کرد:

۱. اهداف (بلند مدت، کوتاه مدت)

۲. تکنیک، ابزار و قواعد فنی (با توجه به هدف، سطح، وسعت، نوع عملیات)

۳. ماهیت عمل (نفوذ و تأثیرگذاری بر افکار، عواطف، تمایلات و رفتار مخاطبان)

۴. بازخورد (جنگ روانی به عنوان یک فرآیند، باید به طور مداوم مورد بازنگری واقع شود)

مهمترین ابزار جنگ روانی

وسایل ارتباط جمعی و رسانه های گروهی می توانند به عنوان مهمترین ابزار جنگ روانی محسوب شوند.

انواع جنگ روانی

✘ جنگ روانی استراتژیک: فعالیت بلند مدت با استفاده از نقاط آسیب پذیر سیاسی، نظامی، اجتماعی، اقتصادی و .. مانند تبلیغات، شکستن روحیه و اتحاد ملت.

✘ جنگ روانی تاکتیکی: در محدوده کوچکتر انجام می شود. دست اندرکاران جنگ روانی آمریکا، بیش از ۲۹ میلیون اوراق تبلیغاتی با ۳۳ پیام گوناگون را به روی سربازان عراقی در کویت ریختند تا جنگ افزارها را رها کرده و تسلیم شوند.

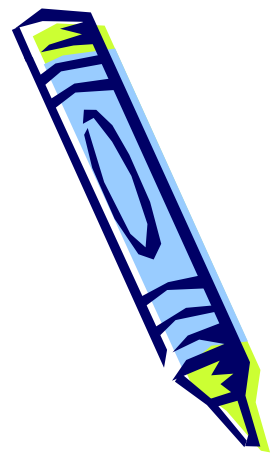
✘ جنگ روانی تحکیمی: تحکیم همکاری مردم غیرنظامی منطقه با نیروهای مهاجم.

اهداف جنگ روانی

- اهداف سیاسی
- اهداف نظامی
- اهداف فرهنگی
- اهداف اجتماعی
- اهداف اقتصادی
-

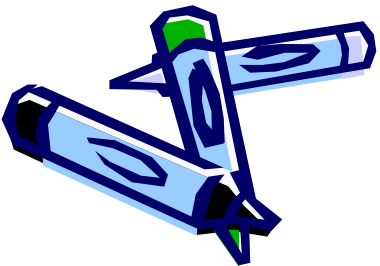
اهداف جنگ روانی از نظر زمان

■ بلند مدت

■ میان مدت

■ کوتاه مدت

متن روزنامه المساء چاپ بیروت در سرمقاله ۲۵ اوت :۱۹۵۲

خوشحالیم که از این عمل انسانی دولت و فرماندهی نیروی
هوایی آمریکا قدردانی نماییم. محققاً خداوند جزای این عمل
را خواهد داد.

قرآن کریم می فرماید: اعمال خوب اعمال بد انسان را زایل
می کند.

اگرچه اعمال بد آمریکا زیاد است اما خداوند آنها را خواهد
بخشید.

بخشی از سخنان رهبر معظم انقلاب، آیت الله خامنه
ای درباره خطر هجوم روانی و تبلیغاتی بیگانه:

آنها زنان و مردان را به فساد، راحت طلبی، تنبلی، مصرف
گرایی و تن دادن به زندگی حیوانی سوق داده اند تا از
بیداری، تعرض و مقابله به مثل آنها جلوگیری کرده و
امپراطوری ایمن خود را حفظ کنند.

امروزه صدها ایستگاه رادیویی و تلویزیونی، روزنامه و
مجله در سطح جهان تلاش می کنند تا با گسترش فرهنگ
مطلوب استکبار جهانی، ملتها را با ارزشها، درخشندگی و
فضائل انسانی بیگانه کرده و آنها را به موجودات کاذب،
مطیع، تسلیم و غافل از یاد خدا تبدیل کنند؛ زیرا منافع آنها
جز به این طریق تأمین نخواهد شد.

روشهای جنگ روانی

❑ فریب و نشر اطلاعات دروغین

❑ تخدیر و نشانه روی احساس و عواطف

❑ تشجیع: بحق جلوه دادن نیروهای خودی و ناحق جلوه دادن نیروهای دشمن

❑ تطمیع

❑ روشنگری و توجیه نیروهای خودی برای زنده ماندن و عدم توجه به عملیات روانی بیگانه

روشهای پیشگیری و مصونیت در قبال تهاجم فرهنگی

✱ حفظ اعتقاد و ایمان (عرق مذهبی، ملی)

مقام معظم رهبری: دشمنان ما از طریق افراد نفوذی برای خواص و رادیو برای عوام برای آینده زمینه سازی می کنند و میلیاردها دلار به وسیله استخبار جهانی صرف می شود تا به وسیله رسانه ها، جاسوس ها و تروریست های خود ایمان مردم را متزلزل کنند.

روشهای پیشگیری و مصونیت در قبال تهاجم فرهنگی

- ✱ حفظ وحدت و پرهیز از اختلافات قومی، قبیله ای و دینی
- ✱ شناخت اهداف و شیوه های دشمن در جنگ روانی
(آموزش، آگاهی)
- ✱ خنثی نمودن تهدیدات
- ✱ حفظ روحیه، رفاه و سلامتی جامعه
- ✱ حفظ اسرار و جلوگیری از ترویج شایعات مخرب

امام علی (ع) می فرماید:

انسان خردمند را سه چیز ضروری است؛
در خویش بنگرد، زبان را از هر ناراست و نادرست فروبندد
و مردم زمان خویش را نیک بشناسد.

شایعه

در طول تاریخ به شایعه و شایعه پراکنی به عنوان یک پدیده اجتماعی و روانی با ابعاد گسترده آن نگرینسته شده است.

تاریخ گواه این نکته است که شایعه، همواره با زندگی اجتماعی بشر همراه بوده اما هنگام جنگ و بحرانهای مختلف بسیار خطرناکتر و مخرب تر ظاهر می شود.

در دنیای امروز شایعه سازی و شایعه پراکنی نیز از پیچیدگی و پیشرفت فن آوری و ارتباطات جمعی پیروی می کند و متخصصان و کارشناسان جنگهای روانی به شیوه های گوناگون به شایعه سازی می پردازند.

تعریف شایعه

- شایعه پدیده‌ای مخرب و خطرناک است که معمولاً از یک خبر ناشی شده و یا بر پایه یک جنجال و هیاهوی بی‌اساس به وجود می‌آید.
- شایعه خبری است که فاش می‌شود ولی صحت و نادرستی آن معلوم نیست.

ویرجیل شاعر روسی می گوید:

ای شایعه، هیچ شیطان دیگری از تو سریعتر و تندتر نیست؛
تو با هر حرکتی که به جلو می روی و پیشرفت می کنی،
قدرت ویران کننده و تخریب بیشتری به دست می آوری.

در قرآن مجید آمده است:

و لا تقف ما ليس لك به علم ان السمع و البصر و الفؤاد
كل اولئك مسئولوا

هرگز آنچه را که علم و اطمینان نداری دنبال نکن، بی
تحقیق در پی سخنی مرو و کسی را نیک و بد مخوان و
از احدی نکوهش و ستایش روا مدار و به کسی ظن بد
مبر که در پیشگاه خداوند چشم و گوش و دل همه
مسئولند.

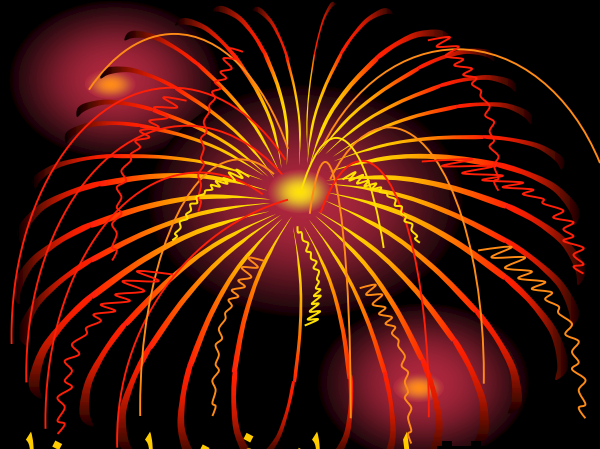
عوامل مؤثر در ترویج شایعه

- موقعیت و اوضاع و احوال نامناسب (توسط کارشناسان بیگانه و عوامل خودی طراحی می شود).
- میزان اهمیت موضوع در جامعه.
- میزان ابهام و تاریکی موجود در خبر یا موضوع موردنظر.
- شدت هیجانات و تشنجهای عاطفی.
- خلاء اطلاعات و یا اطلاعات و اخبار متناقض.

انواع شایعه

- شایعات خزنده: پیچ پیچ کنان و مخفیانه رشد می کند.
- شایعات آتشین: به سرعت منتشر می شود و جامعه را در مدت کمی در بر می گیرد.
- شایعات غواص: شایعه مدتی رواج می یابد؛ دهان به دهان نقل می شود سپس مخفی شده و آتش زیر خاکستر می شود.
- شایعات توهم انگیز (شیطانی)
- شایعات رؤیایی
- شایعات وحشت

برخی صدمات و عواقب شایعه

ایجاد فضای ناسالم اجتماعی و به خطر افتادن امنیت عمومی جامعه.

گسترش نا امنی، ترس و نگرانی بین مردم.

انحراف افکار جامعه از اهداف اصلی.

درگیر نمودن نیروی متصدیان نظام برای مقابله با شایعه.

مصرف شدن ناخودآگاه نیروی مردم برای انتقال شایعه.

برخی صدمات و عواقب شایعه

ایجاد تفرقه و رویارویی مردم در جامعه.

ایجاد بدبینی و سلب اعتماد مردم از دولتمردان.

برهم زدن تعادل روحی و روانی جامعه.

کاهش اعتماد مردم به وسایل ارتباط جمعی داخلی و روی آوردن

به منابع غیررسمی و رسانه های خارجی.

نفوذ و حضور تدریجی دشمنان در جامعه به شکلی

غیر محسوس.

نکاتی درباره شایعه

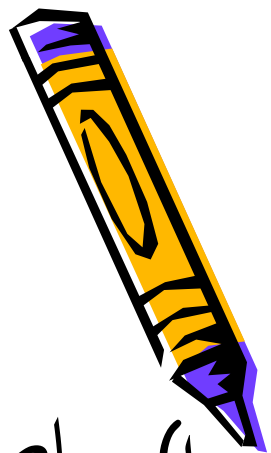
* شایعه سازان و رسانه های دشمن اغلب شایعات را در میان اخبار واقعی، تحلیلیها و تفسیرها به وجود می آورند تا به آن مشروعیت دهند.

* شایعه بین ساده لوحان، پرحرفها و بی خبرها بیشتر رواج دارد.

* شایعه پردازان نیز بدون تحقیق در زمینه صحت یا عدم صحت، مطالب آن را رواج می دهند.

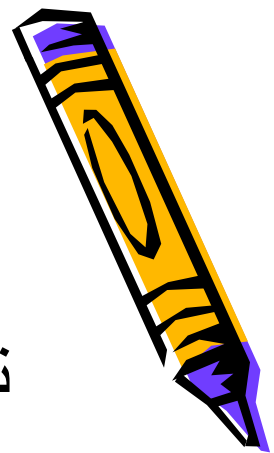
* عوامل اطلاعاتی بیگانه سعی می کنند اعتماد مردم را نسبت به رسانه های داخل کشور از بین برده و آنها را به سایر منابع غیر واقعی سوق دهند.

مقابله با شایعه

- (۱) اصلاح فضای ارتباطی افراد جامعه با یکدیگر و دولتمردان.
- (۲) رفع عطش خبری مخاطبان و بکارگیری صحیح و اصولی منابع خبری.
- (۳) زدودن ابهام اخبار و حقایق.
- (۴) اصلاح قدرت تحلیل و فهم مردم.
- (۵) ایجاد هماهنگی و وحدت رویه در ارائه اطلاعات و اخبار.

تلفن همراه از دو بخش اساسی تشکیل می شود:

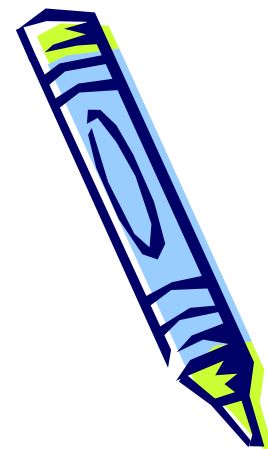
① سیم کارت

② گوشی و متعلقات

موارد فوق از هر دو ناحیه تهدید پذیر و قابل شنود دستگاههای اطلاعاتی است.

برخی از روشهای متداول ارائه گوشی های هدفدار

- ❖ اهدا گوشی به فرد (که قبلاً تجهیز شده است).
- ❖ ارائه گوشی با قیمت نازل.
- ❖ تعمیر گوشی در تعمیرگاه.

برخی تهدیدات ناشی از تلفن همراه

- ❖ تهدیدات ناشی از شنود سیگنالی.
- ❖ تهدیدات ناشی از دسترسی به مسیر داده ها.
- ❖ تهدیدات ناشی از عوامل جاسوسی.
- ❖ تهدیدات ناشی از حوزه های نرم افزاری.
- ❖ تهدیدات ناشی از انفجار باتری های تلفن همراه.

برخی از روشهای شنود

- برنامه ریزی یک شماره خاص در گوشی که در موارد ارتباطی آن شماره بدون نمایش روی نمایشگر نمایان می شود.
- روش شنود پس از خاموش شدن (Switched Off)
- دو سیم کارت نمودن گوشی.
- روش شنود با بهره گیری از کپی سیم کارت.
- شنود از طریق فرستنده جاسازی شده.
- نفوذ به تلفن همراه با استفاده از نفوذگرهای اینترنتی.

راهکارهای مقابله با شنود تلفن همراه

■ رعایت اصل حیطة بندى و عدم مکالمات طبقه بندى.

■ رعایت اصول حفاظتى و نبردن تلفن به جلسات حتى به صورت خاموش.

■ عدم واگذارى تلفن همراه به دیگران تا از جاسازى و کپی سیم کارت ممانعت شود.

■ توجه کافى به هنگام تعمیر، تعویض، خرید و فروش، واگذارى سیم کارت و شماره به غیر.

■ عدم استفاده از تلفن همراه در اماکن ممنوعه.

■ عدم خرید گوشی دست دوم.

امنیت

بدون شک امنیت به مثابه سلامتی، نعمتی مجهول است و به قولی قدر عافیت کسی داند که به مصیبتی دچار شود.
جامعه امن، جامعه ای است که فرد آن سالم بوده و دارای نگرانی نباشد.

اقدامات حفاظتی برای چه مواردی لازم است؟

× کارکنان

× اماکن

× تجهیزات

× اطلاعاتی که کارکنان به واسطه شغل به آن دسترسی حاصل نموده اند.

یک شعار قدیمی جاسوسی می گوید:

جستجو را فراموش مکن؛

حتی در سطل زباله حریف.

دشمن کجاست و در چه لباسی است؟

مجامع، مساجد، اجتماعات، دوستان، رستورانها،
ایستگاههای مترو و اتوبوس، گردشگاهها و ...

عناصر اطلاعاتی دشمن چه کسانی هستند؟

- مأمورین تربیت شده بیگانه در پوشش مناسب.
- مخالفان داخلی.
- افراد سهل انگار.

برخی اطلاعات مورد توجه عناصر اطلاعاتی بیگانه

- متن قراردادها و خریدها
- صورتجلسات کمیسیونها.
- صورت نیازمندی بخشهای عملیاتی صنایع.
- اطلاعات تربیت نیرو و مراکز تجمع نیروها.
- مأموریت وظایف هر قسمت.
- نقاط قوت و ضعف یگان.
- نقاط حساس و آسیب پذیر.
- علل نارضایتی کارکنان.

- طرح‌های دفاعی و راهبردی حال و آینده.
- نحوه ارتباط و مخابرات.
- سطوح آموزش کارکنان، مواد آموزشی و طول دوره ها.
- ابزار و تجهیزات آفندی و پدافندی.
- آمار و ارقام پرسنلی.
- سوابق و بیوگرافی کارکنان، مسئولین و فرماندهان.
- بنادر نظامی و استراتژیکی و یگانهای مستقر در آن.
- انبارهای مهمات (محل، مختصات، نوع و میزان ذخایر)
- اخبار و اطلاعات مشتمل بر وظیفه، محل خدمت، نام و استقرار یگان.
- مشخصات و آدرس فرماندهان، مشاغل حساس و اطلاعات شخصی و خانوادگی.

پوشش‌های مورد استفاده در جاسوسی

- نماینده شرکتهای داخلی و خارجی وابسته به سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌ها.
- اعضاء وابسته به مراکز فرهنگی بیگانه.
- توریستها و گردشگران.
- تجار و بازرگانان.
- خبرنگاران.
- متخصصین فنی و کارشناسان شاغل در مؤسسات.
- مبلغین مذهبی، خارجی، معاودین، مهاجرین و پناهندگان.

انگیزه های مورد استفاده دشمنان برای به دام انداختن پرسنل

- ✱ انگیزه ایدئولوژیکی.
- ✱ انگیزه عشقی و عاطفی.
- ✱ شانتاژ.
- ✱ شیفتگی به فرهنگ بیگانه.
- ✱ انگیزه های مادی.
- ✱ انگیزه های ملی و میهنی.
- ✱ انگیزه انتقام جویی.